

Onderwerp: Straatnaamgeving

Schiermonnikoog, 7 mei 2009

Aan de Gemeenteraad

Uw raad wordt voorgesteld:

1. De noordelijke straat in het bouwplan Oosterreeweg de naam 'Tomelid' te geven; de zuidelijke straat in het bouwplan Oosterreeweg de naam 'Wylster' te geven;
2. het schelpenpad dat loopt vanaf de oostelijke Noorderstreek richting zwembad de Dúnatter de naam 'Dunatterpaid' te geven.

Achtergrond

Straatnaamgeving is juridisch een grondwettelijke bestuursbevoegdheid van de gemeenteraad. De raad is op dit punt volstrekt autonoom, dit raadsbesluit behoeft geen goedkeuring van een hogere overheid. De straatnamencommissie heeft de opdracht gekregen om het college van burgemeester en wethouders te adviseren over straatnaamgeving. De opdracht bestond uit twee delen:

1. een naam geven aan de straten van het uitbreidingsplan Oosterreeweg;
2. een naam voor het pad vanaf de Van Westerholtlaan naar het Duinpad bij het zwembad.

Na inventarisatie van de eerste reacties van de raadsfracties tijdens de gemeenteraad van 24 maart heeft de commissie besloten haar voorstel te wijzigen.

Bij het begin van het proces heeft de commissie een aantal uitgangspunten geformuleerd, die de commissie belangrijk vindt:

- Geen namen van personen, zoals burgemeesters, kapiteins of andere notabelen, gebruiken voor een straatnaam;
- de eilander taal gebruiken, mits uitspraak en schrijfwijze niet voor verwarring zorgen;
- streven naar een naam waaruit een cultuurhistorische relatie met het eiland blijkt;
- zoeken naar een relatie met de geschiedenis van het gebied.

Ad 1.

Mede naar aanleiding van de reacties uit de raadsvergadering van 24 maart 2009 is de opdracht aan de commissie veranderd. De commissie wordt gevraagd de beide straten in het uitbreidingsplan een verschillende naam te geven. De situatie van de openbare ruimte wordt hiermee het duidelijkst aangegeven. Daarnaast komt het de vindbaarheid van de straat en het huisnummer ten goede. Tenslotte is er bij een eventuele uitbreiding van het plangebied de mogelijkheid tot doornummeren.

De commissie heeft in eerste instantie onderzocht wat de geschiedenis van het plangebied Oosterreeweg is. De commissie streefde er naar om de cultuurhistorische geschiedenis in een straatnaam tot uitdrukking te brengen. De commissie heeft ook in bredere zin gekeken naar de geschiedenis van het eiland. Het bleef lastig om mooie nog niet gebruikte namen te vinden en unaniem een voorstel te doen.

Vogelnamen vormen een goed alternatief. De natuur is een wezenlijk onderdeel van Schiermonnikoog. Voor een eerder uitbreidingsplan van Schiermonnikoog zijn bloemennamen gebruikt. De commissie stelt de straatnamen '**Wylster**' en '**Tomelid**' voor.

De commissie is van mening dat met deze namen recht wordt gedaan aan de eilander taal, aan het dorp en het eiland Schiermonnikoog. De namen leveren geen verwarring op bij uitspraak.

De **'Wylster'** is een zilverplevier in de Eilander taal. De Wylster leeft meestal alleen, hij arriveert in de loop van oktober op het wad of het strand van Schiermonnikoog, vertrekt in april naar de uitgestrekte toendra's van Scandinavië om daar te broeden. De Wylster is een jager, hij ziet zijn prooi en rent er vervolgens op af. Op het strand of wad kun je hem ook kleine sprintjes zien trekken.

De Wylster is zilverachtig van kleur. In oktober, als hij op Schiermonnikoog arriveert, is zijn zomerkleed nog te zien: een zwarte kop, zwarte hals en een zwarte borst. In zijn winterkleed is hij lichtgrijs, zilverachtig van kleur.

De **'Tomelid'**, het winterkoninkje, is een vogeltje dat echt bij het dorp hoort. De Tomelid huist in heggen en struiken, maar is ook in het bos te vinden. Hij is slecht zichtbaar omdat hij diep in de struiken zit. Als hij zingt wil hij nog wel eens naar boven komen. De Tomelid is het kleinste vogeltje van Europa. Hij vertrekt 's winters niet naar warmere streken. Tijdens een strenge winter heeft de Tomelid moeite om te overleven; hij blijft een insecteneter en stapt niet op bijvoorbeeld zaden over als er 's winters geen insecten meer zijn.

De Tomelid is bruin, heeft de staart omhoog en kan heel hard zingen.

Ad 2.

De achtergrond van het voorstel **Dunatterpaid** is de volgende. Een 'dúnatter' is in eilander verhalen een duingeest, een geest die vooral 's nachts door de duinen waart. Aangezien het scheldenpad door de oude duinen loopt, vindt de commissie het toepasselijk deze naam voor te stellen.

De voorgestelde straatnamen zijn getoetst aan de in 1994 door de raad vastgestelde verordening straatnaamgeving en huisnummering, aan de landelijke boco-normen en aan de regels die de VNG hanteert voor straatnaamgeving. Eén van deze eisen is dat in de schrijfwijze geen leestekens toegepast mogen worden. Dit betekent dat wij geen 'dúnatterpaid' mogen schrijven.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de secretaris, de burgemeester,

S. Stamhuis.

L.K. Swart.